

Director LT M.Eminescu, or.Hîncești, r-nul Hîncești

Reforma în educație era inevitabil să apară în contextul diminuării numărului de elevi și utilizării spațiilor școlare între 26-50% ca și consecințe de incapacitate de plată a bugetului instituțiilor: reducere număr de clase, reducere număr de ore, cadre didactice care predau cîteva discipline școlare fără o oarecare calificare etc.

Reforma a oferit din ianuarie 2013 autogestiune financiară liceelor din raionul Hîncești și a dat posibilitate unor școli care au un flux continuu de elevi și raport adecvat de număr elevi și utilizare spațiu școlar să se dezvolte.

Instituția pe care o reprezint are un număr de elevi după capacitate de proiect - 640 elevi, real -703 elevi. Ca și utilizare spațiu școlar 109%.

Este o ușoară suprasolicitare, dar care se compensează prin proces educațional asigurat cu condiții sanitaro-igienice adecvate și acoperire cu cadre calificate 100%, dintre care 74% deținători de grade didactice și posibilități de dezvoltare a infrastructurii, bazei tehnico-materiale a instituției comparativ cu ultimii 10 ani în care investiții capitale și achizițiile nu au depășit 200 mii lei, în mai puțin de 2 ani de autogestiune de aproape **3 mln lei** obținuți datorită posibilității instituției de co-finanțare proiecte de investiții, din partea organizațiilor europene prin intermediul Fondului pentru Eficiență Energetică în sumă de **946 mii lei** Consiliului Raional Hîncești **750 mii lei**, din componenta raională pentru termoizolare fațadă și schimbarea geamurilor în 2013, co-finanțare la investiții capitale de **400 mii lei** din bugetul instituției și **650 mii lei** din componenta raională pentru reparație capitală a acoperișului instituției și **230 mii lei** din componenta raională pentru lucrări de amenajare, plus co-finanțare din bugetul instituției pentru durabilitate proiect și creare infrastructură în implementare proiect *TIC Conectează-te! TIC pentru succes în învățare* cu dotare cu **60 laptop-uri personale** pentru elevii cl. Liceale după principiul 1:1 în valoare de peste **400 mii lei**, cît și alte proiecte ca și pondere financiară mai mici pe segmentul academic, reducere absenteism și prevenire abandon pentru copiii din familii social-vulnerabile și de etnie romă etc.

Autogestiunea a permis prioritizarea obiectelor de achiziții și tipurilor de servicii și lucrări care permit realizarea Programului de dezvoltare a instituției, ceea ce nu a put să fie realizat anterior reformei.

În schimb cel mai important element al școlii de calitate-profesorul rămâne cu salariu fix atît într-o școală în care predă oarecum ca și cel care lucrează profesionist. Cum să se mențină cei buni în sistem? E total demotivant.

S-a putut interveni pe segmentul premiere și stimulare pe criterii de performanță cadre și elevi, instaurare a unei Gale a Laureatilor anuale, deși normativele legislative care specifică limitele de maximă a unui premiu nu mai corespund realităților sociale, dar nu au fost ajustate în timp.

Raportul dintre sumele pasibile a fi planificate la articolele destinate infrastructurii instituției și retribuirea muncii cadrelor este mare și nu în favoarea cadrului, ci infrastructurii, infrastructura e concepută ca cea mai durabilă investiție trece de la primări la consiliu și viceversa, dar tot acolo rămâne, cadrul e nomad.

În condițiile în care se vor reduce numărul școlilor ineficiente, cadrele bune vor rămâne în sistem, iar cele necompetitive vor pleca, astfel vom avea competiție la postul de cadru didactic și majorare de salarii va fi posibil, dar pentru mai puțini.

În cadrul reformei Consiliile Raionale au fost abilitate cu capacități de decizie, astfel pentru Hîncești au fost stabilite criteriile eligibile pentru înființare clase liceale, astfel din 13 licee au rămas doar 4 care au întrunit condițiile, iar media de concurs a fost stabilită 6,50.

În câțiva ani se va putea măsura rata promovabilității BAC prin admitere calitativă.

Cît privește incluziunea, crearea centrelor de resurse fără un mecanism viabil de alimentare a copiilor cu CES plus infrastructură lipsă cu acces pentru copii cu CES cu deficiențe locomotorii care au acces doar la parter, oare înseamnă acces și în sălile de studii cu clădiri cu 3-4 etaje fără ajustări construite tip ? Oare e acces și educație pentru toți? Or sistemul rezidențial s-a desființat prea avîntîndu-se după europeni fără a oferi alternative de acolo, doar îi trimitem copiii în școlile de masă și s-a rezolvat, prea multe cheltuieli în internate pentru întreținere, dar școala de masă nu poate să ofere educație de calitate acestor copii ca infrastructură ca lipsa capacităților cadrelor care nu au fost formate în domeniu, ca lipsa remunerării cadrelor didactice care lucrează cu copii cu CES la lecții, lipsa serviciilor specializate în școli etc.

Îl scoatem pe copil dintr-un sistem în care are logoped, educator, profesor care lucrează cu un grup de maxim 5 copii și în școala de masă ce-i propunem? Incluziune totală în condițiile de mai sus? Calitate? Șanse egale sau acces?

Școlile de circumscripție au condiționat transportarea copiilor cu lozinca „Hai cu noi la o școală mai bună” care îi limitează de la participarea la orice activități extracurriculare, din cauza graficului autobuzului școlar și nu răspunde nimeni de siguranța transportării lor. Pe care cadru didactic să-l convingi pentru mulțumesc să-și asume așa răspundere, pe cel care face ora extracurriculară sau cel care a terminat lecțiile?

Nu se reflectă în strategie securizarea spațiilor școlare, dar oare nu mai întîi de toate asta trebuie să fie pentru siguranța, integritatea copiilor? Lipsa gardianului, lipsa asistentului medical conform statelor de personal și deciziilor locale, orașul Hîncești nu a avut de 30 de ani asistent medical în școală și nu se știe dacă va avea.

Absenteismul școlar și abandonul nu se reflectă în nici o acțiune sau plan strategic.

Nu există instrumente de responsabilizare a părinților pentru partajare cu școala a rolurilor, se cere doar de la școală, de la părinte există un articol care amendează pentru lipsa frecvenței copilului, dar oare o amendă pusă o dată rezolvă și restul?

Strategia sectorială de cheltuieli în educație 2015-2017

Problema lipsei alimentației elevilor din cl. gimnaziale și liceale și lipsa unui mecanism viabil recunoscut de Direcțiile Raionale de Finanțe care să permit acest lucru sunt obstacole majore, oare doar un copil de la clasele primare are nevoie de dejun la școală, dar cel din gimnaziu sau liceu nu?

Calitatea nu se face pe stomacul gol sau cu rata morbidității înaltă în rândul minorilor.

Nu trebuie majorate indemnizațiile pentru tinerii specialiști, nu avem nevoie de alți dependenți de injecții sociale, sau de oameni întâmplători, ci sporite rigorile de menținere a funcției a celor care dețin un post didactic, astfel cei incompetenți vor pleca și cei competenți vor fi remunerați după criterii de performanță, iar competiția pentru un post didactic va fi una viabilă și naturală.

Formarea continuă actuală a cadrelor nu răspunde realităților pe care le trăiește profesorul, deoarece e realizată de profesori universitari, teoreticieni și nu practicieni, la fel cum disciplinele școlare nu răspund realităților pe care le trăiește copilul, sunt cunoștințe din cărți care nu sunt palpabile pentru el, astfel nici primul, nici ultimul nu pot asigura calitate sau satisfacția beneficiarului (elevului) în raport cu ofertantul (profesorul), școala, ce astăzi reprezintă concepția de calitate a sistemului educațional.

Unele din soluții ar putea fi :

1. Abilitarea instituțiilor publice cu competență de decizie în repartizarea alocațiilor pe articole de cheltuieli cât privește și augmentarea sumei pentru renumerarea muncii cadrelor didactice, dacă bugetul instituției acoperă cheltuielile de întreținere.
2. Elaborarea unui cadru legislative care să reevalueze programele de formare continuă încât să măsoare impactul acestora la predarea la clasă ca urmare formării, iar furnizorii de formare să fie certificați în formarea adulților ca practicieni și programele să răspundă nevoilor de formare a formabililor.
3. Elaborarea unei strategii naționale care să asigure coerență între curriculum-manual- realități-nevoi de cunoaștere-competențe